

Конвенція 2006 року про основи, що сприяють безпеці та здоров'ю на роботі (№ 187)¹

Генеральна конференція Міжнародної організації праці,

що скликана в Женеві Адміністративною радою Міжнародного бюро праці та зібралася 31 травня 2006 року на свою 95-у сесію,

визнаючи глобальні масштаби травматизму на роботі, професійних захворювань і загибелі людей на роботі та необхідність вжиття подальших заходів з метою їхнього зменшення,

нагадуючи, що захист працівників у випадку загальних і професійних захворювань і травматизму на роботі є одним із завдань Міжнародної організації праці, передбачених у її Статуті,

визнаючи, що випадки травматизму на роботі, професійних захворювань і загибелі людей на роботі справляють негативний вплив на продуктивність і на соціально-економічний розвиток;

відзначаючи пункт g) розділу III Філадельфійської декларації, відповідно до якого Міжнародна організація праці взяла на себе урочисте зобов'язання сприяти прийняттю країнами світу програм, що мають на меті забезпечувати необхідний захист життя й здоров'я трудящих усіх професій,

пам'ятаючи про Декларацію МОП основних принципів і прав у світі праці 1998 року та механізм її реалізації,

відзначаючи Конвенцію 1981 року про безпеку та здоров'я на роботі (№ 155), Рекомендацію 1981 року щодо безпеки та здоров'я на роботі (№ 164) та інші акти Міжнародної організації праці, котрі мають відношення до основ, що сприяють безпеці і здоров'ю на роботі,

нагадуючи, що сприяння безпеці та здоров'ю на роботі є частиною Програми гідної праці для всіх Міжнародної організації праці,

нагадуючи Висновки про нормотворчу діяльність МОП у галузі безпеки і здоров'я на роботі - глобальну стратегію, прийняту на 91-й сесії Міжнародної конференції праці (2003 р.), зокрема, щодо забезпечення того, щоб у національних програмах питань безпеки і здоров'я на роботі приділялася пріоритетна увага,

підкреслюючи важливість постійного розвитку національної культури профілактики в галузі безпеки і здоров'я на роботі,

постановивши ухвалити ряд пропозицій щодо безпеки і здоров'я на роботі, що є четвертим пунктом порядку денного сесії, та

вирішивши надати цим пропозиціям форми міжнародної конвенції,

ухвалює цього п'ятнадцятого дня червня місяця дві тисячі шостого року нижчевикладену конвенцію, яка може називатися Конвенцією 2006 року про основи, що сприяють безпеці і здоров'ю на роботі.

¹ Неофіційний переклад українською мовою здійснений за підтримки Проекту ЄС-МОП «[На шляху до безпечної, здорової та задекларованої праці в Україні](#)».

Текст англійською мовою див.

https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C187

I. ВИЗНАЧЕННЯ

Стаття 1

Відповідно до цілей цієї Конвенції:

- a) термін **національна політика** означає національну політику в галузі безпеки здоров'я на роботі та робочого середовища, розроблену відповідно до принципів, закладених у статті 4 Конвенції 1981 року про безпеку та здоров'я на роботі (№ 155);
- b) термін **національна система безпеки і здоров'я на роботі** або **національна система** означає інфраструктуру, що передбачає основні рамки для проведення національної політики й національних програм в галузі безпеки і здоров'я на роботі;
- c) термін **національна програма з безпеки і здоров'я на роботі** або **національна програма** означає будь-яку національну програму, що включає завдання, які треба буде розв'язати у встановлений термін, пріоритети й засоби дій, сформульовані з метою вдосконалювання безпеки і здоров'я на роботі, а також засоби оцінки досягнутих результатів;
- d) термін **національна культура профілактики в галузі безпеки і здоров'я на роботі** означає культуру, у якій право на безпечне і здорове робоче середовище дотримується на всіх рівнях, де уряди, роботодавці й працівники беруть активну участь у забезпеченні безпечного та здорового робочого середовища за допомогою системи встановлених прав, відповідальності та обов'язків і де принципам профілактики надається найвищий пріоритет.

II. МЕТА

Стаття 2

1. Кожна держава-член Організації, що ратифікує цю Конвенцію, сприяє постійному вдосконалюванню безпеки і здоров'я на роботі з метою попередження випадків травматизму на роботі, професійних захворювань і загибелі людей на роботі шляхом розроблення, на основі консультацій з найбільш представницькими організаціями роботодавців і працівників, національної політики, національної системи та національної програми.
2. Кожна держава-член Організації вживає активних заходів з метою поступового створення безпечного й здорового робочого середовища за допомогою національної системи й національних програм у галузі безпеки і здоров'я на роботі, беручи до уваги принципи, закладені в актах Міжнародної організації праці (МОП), які мають відношення до основ, що сприяють безпеці і здоров'ю на роботі.
3. Кожна держава-член, на основі консультацій з найбільш представницькими організаціями роботодавців і працівників, періодично розглядає заходи, які можна було б почати з метою ратифікації відповідних конвенцій МОП з питань безпеки і здоров'я на роботі.

III. НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

Стаття 3

1. Кожна держава-член Організації сприяє безпечному та здоровому робочому середовищу за допомогою розробки національної політики.
2. Кожна держава-член Організації на всіх відповідних рівнях заохочує здійснення права працівників на безпечне та здорове робоче середовище і сприяє його здійсненню.
3. Під час розроблення своєї національної політики кожна держава-член Організації, з урахуванням своїх національних умов і практики, а також на основі консультацій з найбільш представницькими організаціями роботодавців і працівників, сприяє основним принципам, таким як: оцінка професійних ризиків або небезпек; боротьба із професійними ризиками або небезпеками в місці їхнього виникнення; розвиток національної культури

профілактики в галузі безпеки і здоров'я на роботі, що включає інформацію, консультації та навчання.

IV. НАЦІОНАЛЬНА СИСТЕМА

Стаття 4

1. Кожна держава-член Організації створює, підтримує, поступово розвиває і періодично переглядає національну систему безпеки і здоров'я на роботі на основі консультацій з найбільш представницькими організаціями роботодавців і працівників.

2. Національна система безпеки і здоров'я на роботі включає, серед іншого:

- a) закони та нормативні акти, колективні договори і угоди (у відповідних випадках) та будь-які інші відповідні акти з безпеки і здоров'я на роботі;
- b) орган або відомство (органи або відомства), відповідальні за питання безпеки і здоров'я на роботі, призначені відповідно до національного законодавства і практики;
- c) механізми для забезпечення дотримання національних законів і нормативних актів, включно з системами інспекції;
- d) заходи, спрямовані на заохочення співробітництва на рівні підприємства між його керівництвом, працівниками та їхніми представниками в якості основного елемента заходів профілактики на роботі.

3. Національна система безпеки і здоров'я на роботі у доречних випадках включає:

- a) національний тристоронній консультативний орган або органи, що опікуються питаннями безпеки і здоров'я на роботі;
- b) інформаційні та консультативні служби з питань безпеки і здоров'я на роботі;
- c) професійну підготовку з питань безпеки і здоров'я на роботі;
- d) служби безпеки і здоров'я на роботі відповідно до національного законодавства й практики;
- e) наукові дослідження в галузі безпеки і здоров'я на роботі;
- f) механізм збирання і аналізу даних про випадки травматизму на роботі та професійних захворювань, з урахуванням відповідних актів МОП;
- g) положення щодо співробітництва з відповідними системами страхування або соціального забезпечення, які охоплюють випадки травматизму на роботі і професійних захворювань;
- h) допоміжні механізми, спрямовані на поступове поліпшення умов у галузі безпеки і здоров'я на роботі на мікропідприємствах, на малих і середніх підприємствах та у неформальній економіці.

V. НАЦІОНАЛЬНА ПРОГРАМА

Стаття 5

1. Кожна держава-член Організації розробляє, проводить, стежить за виконанням, оцінює та періодично переглядає національну програму з безпеки і здоров'я на роботі на основі консультацій з найбільш представницькими організаціями роботодавців і працівників.

2. Національна програма:

- a) сприяє розвитку національної культури профілактики в галузі безпеки і здоров'я на роботі;
- b) робить внесок у захист працівників шляхом усунення або зведення до мінімуму, наскільки це практично можливо, професійних ризиків і небезпек, відповідно до національного законодавства і практики, з метою попередження травматизму на роботі, професійних захворювань і загибелі людей на роботі, а також сприяння безпеці і здоров'ю на роботі;

- c) розробляється і переглядається на основі аналізу національної ситуації в сфері безпеки і здоров'я на роботі, включаючи аналіз національної системи безпеки і здоров'я на роботі;
 - d) включає завдання, цілі й показники результативності;
 - e) підкріплюється, наскільки це можливо, іншими додатковими національними програмами та планами, що сприяють поступовому створенню безпечного і здорового робочого середовища.
3. Національна програма широко оприлюднюється та, у міру можливості, затверджується і вводиться в дію найвищими органами державної влади.

VI. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 6

Ця Конвенція не переглядає жодну іншу міжнародну трудову конвенцію або рекомендацію з питань праці.

Стаття 7

Офіційні документи про ратифікацію цієї Конвенції надсилаються Генеральному директорові Міжнародного бюро праці для реєстрації.

Стаття 8

1. Ця Конвенція має обов'язкову силу тільки для тих держав-членів Міжнародної організації праці, чії документи про ратифікацію зареєстровані Генеральним директором Міжнародного бюро праці.
2. Вона набуває чинності через 12 місяців після дати реєстрації Генеральним директором документів про ратифікацію від двох держав-членів МОП.
3. Надалі ця Конвенція набуває чинності для кожної держави-члена МОП через 12 місяців після дати реєстрації її документа про ратифікацію.

Стаття 9

1. Держава-член МОП, яка ратифікувала цю Конвенцію, може після закінчення десятирічного періоду з моменту, коли вона початково набула чинності, денонсувати її актом про денонсацію, надісланим Генеральному директорові Міжнародного бюро праці для реєстрації. Денонсація набуває чинності через рік після дати її реєстрації.
2. Для кожної держави-члена МОП, яка ратифікувала цю Конвенцію і яка протягом року після закінчення згаданого в попередньому параграфі десятирічного періоду не скористається передбаченим у цій статті правом на денонсацію, Конвенція буде залишатися чинною протягом наступного десятирічного періоду, і надалі ця держава зможе денонсувати цю Конвенцію після закінчення кожного десятирічного періоду в порядку, встановленому в цій статті.

Стаття 10

1. Генеральний директор Міжнародного бюро праці сповіщає всі держави-члени МОП про реєстрацію всіх документів про ратифікацію і заяв про денонсацію, надісланих йому державами-членами Організації.
2. Сповіщаючи держави-члени Організації про реєстрацію отриманого ним другого документа про ратифікацію, Генеральний директор звертає їхню увагу на дату набрання чинності цією Конвенцією.

Стаття 11

Генеральний директор Міжнародного бюро праці направляє Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй для реєстрації у відповідності зі статтею 102 Статуту Організації Об'єднаних Націй повні дані щодо всіх документів про ратифікацію та актів про денонсацію, зареєстрованих ним відповідно до положень попередніх статей.

Стаття 12

У випадках, коли Адміністративна рада Міжнародного бюро праці вважає це необхідним, вона подає Генеральній конференції доповідь про застосування цієї Конвенції та розглядає доцільність включення до порядку денного Конференції питання про її перегляд.

Стаття 13

1. Якщо Конференція ухвалить нову конвенцію, що повністю або частково переглядає цю Конвенцію, і якщо нова конвенція не передбачає іншого, то:

а) ратифікація будь-яким членом МОП нової Конвенції, що переглядає цю Конвенцію, спричиняє автоматично, незалежно від положень статті 9, негайну денонсацію цієї Конвенції за умови, що нова конвенція, що переглядає цю Конвенцію, набула чинності;

б) від дня набрання чинності нової конвенції, що переглядає цю Конвенцію, ця Конвенція припиняє бути відкритою для ратифікації державами-членами МОП.

2. Ця Конвенція залишається в усякому разі чинною за формою та змістом для тих держав-членів МОП, які її ратифікували, але не ратифікували конвенцію, що переглядає цю Конвенцію.

Стаття 14

Англійський і французький тексти цієї Конвенції мають однакову силу.